

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

BENET PEREZ GALDÓS.

Doném avuy lo retrato de Benet Perez Galdós lo primer novelista que conta avuy dia la literatura castellana.

Perez Galdós es un home modest y de un mérit eminent: no busca la gloria; pero la gloria 'l busca á n' ell, viu passejantse sol observant y estudiant y després tancat dintre de casa s'eva escrivu aquells llibres admirables que 's titulan: *D.ª Perfecta, Gloria, Mariánela, La familia de Leon Roch, La desheredada, El Doctor Centeno*, etc., etc.

Pinta admirablement las costums y 'ls paissatjes, sab sostenir los caràcters, y en las sevas obras no hi trobaré res que siga trivial, ans al contrari, intencionat com ell sol, tot lo qu' escrivu té una significació ben marcada.

Publiquém avuy lo retrato pagantli un tribut de admiració.

Los catalans, per més que siguém tatxats d' exclus-

sivistas admirém lo mérit hont siga que 's trobi, y no sols Perez Galdós té grans admiradors á Catalunya, sino qu' es aquí sens dupte ahont se venen en major número sas celebradas novelas.

D' AQUÍ D' ALLÀ.

En mitj de la universal decadencia, decadencia que s' extén per tot arréu y que trascendeix á tot, á las arts, á las lletas y á la industria, sols hi ha un art que viu, que 's desarrolla y que prospera.

Avuy ja no tenim Cervantes qu' escrivan llibres immortals. L' autor de *D. Quijote de la Mancha* avuy seria un pobre periodista qu' expremiria 'l cervell sobre las quartillas, malversnt lo seu ingeni á tant la ratlla y embrutant aquest paper que 'l públich devora y que després de devorarlo olvida. Si escribis lo *Don Quijote* no 'n vendria un exemplar, y aniria pel món plé de miseria, ab los pantalons esmorrats y ab las sabatas rihentse d' ell y de la seva estranya mania d' escriure llibres bons.

Las arts se cultivan també com si fossen un ofici. Los grans quadros, las grans concepcions que avants omplian los palaus y 'ls temples avuy ja no 's coneixen, perque 'l pintor de avuy té dona y criaturas, y la societat moderna té exigencias que no poden eludirse. ¿Qui es avuy que 's conformi á viure de la gloria? Per aquest motiu se pintan sols quadrets sense interés, sense géni, sense assumpto. Una nota de color constituheix un quadro. Unas faldillas de seda adquireixen en una obra moderna més importancia que l' expressió y 'l sentiment. Los quadrets ván á adornar lo menjador ó la saleta de rebre de un botiguer que ha fet la fortuna venent á vuit lo que ha comprat á quatre.

¿Y qué dirém de l' industria? Sense més ideal que la baratura, no aten per res á la bondat dels géneros que elabora y estudia ab persistencia la manera d' engalipar al comprador donantli cotó per seda, borra per llana, pèl per estam. Per fortuna la moda ab sas capritxosas mudansas l' ausilia eficazment, y molt avants de que 'ls géneros de nyigui-nyogui sigan dolents é inservibles, ja han passat de moda y exigeixen una substitució immediata.

Y ja no dihém res de las minas de calissa que avuy s' explotan ab lo sant objecte de barrejarla ab la farina, acostumantse al ventrell de la humanitat á viure no dels fruits de la terra, sino de la terra mateixa, lo qual es una simplificació molt interessant en las funciones de l' economia.

Resumint: en lo modern Parnás, las Mussas fán las feynas de casa; Marte, déu de la guerra 's pronuncia y emplea la meytat dels seus exércits á vigilar l' altre

meytat; Júpiter no mana ni governa, limitantse á cobrar 'l sou; Venus no 's cuyda sino de vestir bè, costi lo que costi, y Apolo fá del art y de las lletas lo més humil, lo més prosaich dels oficis, dedicantse á traduhir malament y á pintar quadros d' oido.

No més hi ha un Déu que vaja campant, Mercuri, lo Déu dels comerciants y dels lladres, sobre-tot dels lladres.

Apropiarse de lo que pertany als demés ha vingut á ser un dels oficis més lluhits de la societat moderna. Imaginar cada dia medis nous per obtenir los béns del próxim es l' estimul de un gran número de inteligencias consagradas exclussivament á una carrera próspera y fecunda, y que segons sembla no té limits, tant inmensos son los horisonts que cada dia 's descubriexen, tant grans son las sorpresas que 'ns donan cada dia 'ls que la practican.

Ja ha desaparecut lo bandoler vulgar que anava per la montanya á salt de mata perseguit per la forsa pública y clavant falconadas á las masias descuidadas ó als pobres viandants que s' arriscavan á separarse de poblal. La rassa dels José Marias y dels Jaumes Barbutis, dels Serrallongas y dels Rochs Guinarts s' ha extingit ó poch menos. Avuy no priva la forsa sino l' ingeni: al trabuch ha substituhit l' escarpra, al encaro 'l cartutxo de perdigons, al terrible crit de «diners ó la vida» que feya posar los cabells de punta, l' exercici de prestidigitació, l' escamoteig imperceptible, en virtut del qual un rellotje d' or vá á parar desde la vostra butxaca, á las lleugeras y ágils mans de un lladre invisible.

Veritat es que 'l rellotje després pot rescatarse, mediant l' abono de una propina, y cassos s' han vist de personas elevadas que han recobrat la prenda sense necessitat de afluijar la mosca, sense váldre's més que de la seva influencia.

Los lladres del dia solen ser molt considerats.

¿Han vist res més deliciós que 'l robo del tren de Fransa?

En los Estats Units los trens crusan paissos salvatjes, sense sufrir lo més petit contratemp: aquí no poden separarse sis horas de Barcelona: los lladres saben sorprendre 'ls, deturarlos y saquejarlos.

Lo robo de un tren té algo de magestuós.

Aquella locomotora que atravessa montanyas y precipicis deturantse davant de una vinticinquena de bandolers que ván de cotxe en cotxe recullint alhajas, rellotjes y porta-monedas, representa la civilisació dominada per l' ingeni inagotable de la gent que practica la carrera aprofitada de Mercuri.

Y solen ser ben educats. Anys endarrera á *Despeñaperros* los lladres al treure las arrecadas de las orellas de las senyoras duyan guants per no oféndrelas ab son contacte.

Pero això es res.

Hi ha 'ls lladres de claveguera, verídics enginyers que minen per dessota terra, ab una persistència, ab una constància, ab una intel·ligència exemplars. La policia passeja la nyonya pels carrers, 'ls municipals fan l' amor a las minyones de servey, dormen los serenos sobre 'ls pedrissos de las portas: la ciutat està tranquilla.

Pero en tant sota terra hi ha qui treballa, qui escarabota, qui tragina terra, qui vá obrint una galeria seguint una direcció perfectament calculada, envers una determinada botiga en la qual ha de fers' hi una bona presa, per pagar los difícils treballs que han sigut necessaris per arribar al terme desitjat.

Y aixís com los agents de la vigilància miran y no veuen, ells desde la claveguera veuen y saben.

Aixís si vosaltres destinats a ser víctimes un dia sentiu cops sumorts y concebit sospitas ne doneu part a las autoritats, avants de que aquestes se 'n enterin, los miners ja ho saben y mudan de objectiu. ¿No ha pogut ser la sasieteria tal? Donchs un' altre dia será la rellotjeria qual la preferida pels enginyers de claveguera.

¡Aixó ray! La feyna abunda, Barcelona es gran y lo que no s' alcanza en un dia, s' obté en una senmana.

Jo no he vist robo més cómodo que 'l que s' ha realitzat ab tranvia en un pis de la Barceloneta.

La porta estava tancada y 'l balcó obert de bat a bat: las imperials de la tranvia passen rossant los balcones de cert carrer de aquell barri marítim, y sense saber de gimnástica no hi ha res més fácil que saltar desde la part més elevada de las tranvías a dintre dels pisos.

Una dona ab l' excusa de baixar vá tocar lo timbre, la tranvia vá pararse y 'l lladre vá passar la barana del balcó ab tota comoditat. Després un' altra tranvia s' aturava davant de la mateixa casa y l' home tornava a puesto baixant ab la mateixa facilitat ab que havia fet l' ascensió.

Lo pis quedava escurat y 'ls vehins al tornar a casa, veuent las calaixeras obertes y la roba escampada per terra, no saben explicarse com es possible que 'ls lladres hajan pogut penetrar en la habitació sense espanyar la porta, y si han entrat pel balcó no s' expliquen com hajan pogut ferho sense escala.

Poch pensava l' inventor de la tranvia que aquest medi de locomoció arribés a servir un dia per netejar pisos.

Aquest dia a l' Espanyol vá entaularse una baralla entre dos subjectes.

Al agarbonarse, perque tots dos eran forts de geni, vá intervenir en la qüestió un grupo de gent, afanyós tothom per descompartirlos.

Quan un dels heroes—qu' era 'l mestre Cereceda—recobrá la tranquil·litat, trobá a faltarse un anell que valia més de tres mil rals.

Llavors vá recordarse de una persona desconeguda que al descompartirlo vá agafarli la mà. Aquella persona per forsa havia de ser lo lladre, que aprofitant la perturbació del mestre Cereceda vá endúrse'l l' anell, sense qu' ell se 'n adonés.

Y per cert que devia venirli com l' anell al dit.

Ja ho veuen: l' industria de robar fá inmensos progressos.

Al veure l' ineficacia, la torpesa dels agents de la autoritat, me venen tentacions de demanar al govern que suprimeixi la vigilància, demanant al mateix temps als lladres que obrin un abono a tant per mes ó per any, a fi d' eximir als abonats de tota fetxoria ó perjudici.

Jo crech que no sols la cosa 'ns sortiria més barata que ara, sino també que 'ns estolviariam moltes angúnias.

P. DEL O.

LO CAP DE COLLA.

Ja estaria content que aquest any lo ball no 'm passés de vint y cinch duros.

Sembla mentida que 'ls joves d' avuy sigan tant camàndulas.—«Bé, ¡qu' hem de fer? Per l' embalat, me sembla que no es cosa que 'l partit de dalt deixi de dar ball».—«Com vulgan; jo si que... com que no ballo,» ó bé «a mi tant m' es ballar a dalt com a baix.»

Aixó es lo que diuen: ja 'ls dich jo que armá un ball are es cosa de posar cabells blancs.

¡Com cambian los temps! Anys enrera se tractava de fer un embalat, tant sols apuntarho y tothom dir ja está fet, mentres que avuy «que no 'm vull cuydar de res, que no ballo, que ja estich escarmentat,» y soporitariam que 'l partit de dalt, que es sempre 'l més lluit, no donés ball y ser l' escarni de las noyas per no haver tingut pit d' empèndresho uns quantes, per no gastarse vint ó trenta duros.

Quan me 'n recordo que jo y l' heréu de cal Torres, fa cinch anys várem empèndre'l de motu proprio y várem fer un embalat que may s' havia vist en lo poble.

Ja 'ls dich jo que va ser un ball lluit; vá haverhi noya que va treure tres vestits diferents, aixó sols las del poble, que de forasteras demanin y ab trajés que cap baixava de trenta duros!

Lo qu' es aquest any no devém ser trenta socios, y uns darán vuit duros, altres cinch ó menos, segons lo séu bras y treguin comptes. Los músichs ja 'ns costaràn 80 duros nets y aixó regatejant; després la vida y 'l viatge, que com no poden ser menos de dotze, costa un ull de la cara. L' embalat ja 'n costará altres tants y qui se'n du la pitjor part soch jo, per més que tingui dos que 'm fan co-tats.

Y encara sort que m' hi hasquejat per l' embalat, anantmen d' aquí d' allá, a Molins de Rey y a Martorell y he tingut la proporció que enllestint del nostre poble lo tenen llogat aquí a la vora y a més, lo ser conegut del embalador, que quan jo n' estava més al frente, era ell y ningú més qui me 'l llogava, ó sino més car lo tindrian.

Y per l' orquesta vinga viatjes; he corregut dos ó tres festes majors per emparaularlos, perque jo sempre prefereixo 'ls tractes ferlos de paraula. Ja sé lo que vá passar-me ab una cobra de Barcelona que no 'ns várem entendre, per una mala intel·ligencia y per poch més nos quedem sense música.

Per aixó aquest any ja hem quedat bé: ha sigut lluidet. Las aranyas feyan molt goigt: com que havian sigut arregladas de poch y sobre tot la del centro que 'n feya quatre com las altres, prou tenia més de cinquanta brochs, més aviat més que menos.

Després los cortinatjes de vellut vermell ab estrelles de llaua y ab serrell d' or fet de cartró alternant ab altres de blau endamascats. La alfombra tenia molt bon dibuix encara que era un xich deslluída. La glassa si que no li havian estolviada; n' hi havia de color de taronja, blava y verda que feya molt goig y molt fi ab unas guirnal·das de flors; pero 'l gran efecte, que per aixó me 'l he guardat per l' últim, era una gran cascada que hi havia en lo fondo ab un parell de lleons al frente, tots daurats y una figura que figurava la reina de las ayguas qu' estaban representadas per glassa de color de plata, que ab los llums que hi pegavan, talment semblaven de debó.

Després hi havian testos y estátuas que ja 'm van dir com se 'n deyan, pero qu' un no se 'n recorda ab tantas cosas com té al cap.

Una novetat vaig fer y 'ls joves m' ho van alabar molt y vá ser posar en lloch de cadiras un rengle de taulons, aguantats per pilas de mahons. Aixís no van tenir que llogar los assientos y després las noyas que no podian seure no s' feyan pregar gens per ballar y ab menos cadiras, pués que pocas ó moltes ja n' hi havian perque se las portavan ellas mateixas, hi havia més lloch per ballar y l' embalat semblava més gran.

Aixó y fer posar tres balls de socios en lo programa van ser dos cosas que van ser molt aplaudidas.

Una de las cosas que antes feya ab més afició era antes de la festa, conquistar las noyas perque vinguesin ab nosaltres, perque ab aixó de la competencia, qui no s' espavila es mort.

Eram tres ó quatre, 'ls més aixerits y 'ls que teniam més partit ab ellas, que 'ls vespres en enllestint de la feyna, ja trobantlas al anar a la font, ó bé a l' entrada de casa séva, las convidavam y las engrescavan prometènlashi que fariam lo ball més lluit que may, que teniam un clarinet que per las americanas si pintava sol y mil cosas que 'ns empescavam fins que las hi feyam caure.

Jo cada any dich que no vull cuidarme'n més, pero quan hi soch no puch menos de tornarhi a posar, perque a mi que soch molt amant de la fullaraca, jo m' ho conech, m' halaga passejarme pel ball sense res al cap, fumantme un bon puro, donant ordres als músichs, arreglant las questions ó fent parar a algú que no balla com cal, ó bé que no es associat. Y després encara no puntejan lo vals de socios, puro a terra y me 'n vaig a buscar la balladora que ja la tinch compromesa de temps y jo primer que tothom me poso al rotlló y llavors dirigint lo ball y cargonantlashi com una baldufa seguint aquella música tant dolça, no 'm recordo dels disgustos, dels treballs ni dels quartos que 'm costa lo ser lo cap de colla del partit de dalt.

MISTER JHONSON.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Novedats ha tancat las sévas portas y D. Joseph Valero, l' eminent actor tant plé de facultats que per ell no passen los anys, nos ha enviat una targeta de despedida, encarregantnos qu' en nom seu donéssim las gracias al públich barceloní que l' hi ha fet tantas demostracions de simpatia.

Queda complascut lo meritíssim actor que s' alsa com sobre un pedestal, sobre 'ls seus 75 anys dominant l' escena espanyola y senyalant lo camí que ha de seguirse per donar a l' execució de las obras dramáti-

cas aquell color y aquella vida que conmueven y subjugan. Y en veritat que no es ell qui ha de agrahir res al públich de Barcelona, que no ha fet més que justicia; sino 'l públich barceloní lo qui recordará sempre ab agrahiment las ocasiones qu' en Valero ha sabut proporcionarli per admirarlo y aplaudirlo.

Lo govern de 'n Sagasta, per una miserable qüestió de economias ha suprimit la cátedra que havia de desempeñar en lo Conservatori; si en lloch de dedicarse al art dramátich se dediqués a la pantomima política, cobraria del presupuesto, sense treballar. Pero no importa: si 'ls homes que desgobernán lo país l' hi negan la cátedra que l' hi havia sigut concedida, 'l esfragi universal del públich l' hi otorga 'l títol de actor lo més eminent que té l' escena espanyola. Per aixó, al despedirnos d' ell, no l' hi héim dit: «Adéu, sino: «Hasta la vista.»

Las dos companyias de sarsuela que ocupan l' Espanyol y 'l Tivoli, continuan treballant y entretenint al públich. La primera ha omplert la senmana ab l' inagotable Mascota y ab los Mosqueteros Grises. ¿Qué 'ns cal dir de unas obras tant conegudas y divulgadas?

La companyia Arderius, corretejida y reformada, després de donarnos a coneixe Sueños de oro, ha posat El tributo de las cien doncellas, qu' es una gatada com un temple, aixó si, enriquida ab música lleugera y agradable.

En lo Retiro las óperas s' estalonan. En aquell teatro no miran prim, y verdas ó maduras, cada nit serveixen una producció diferent. Marta, Favorita, Puritani, Trovatore y Ruy-Blas han fet lo gasto de la senmana. En las dos últimas hi ha prés part la tiple Sra. Bazzani qu' es lo milloret que hi ha en la companyia. Per dos ralets que costa l' entrada no hi ha dret de ser exigents.

Lo fecundo Jaime Piquet m' ha favorecut ab un exemplar del seu episodi dramátich La catástrofe de Casamiccio posat al Odeon. En Piquet es un autor felis que sab treure partit de tot. La naturalesa l' hi proporciona 'ls assumptos y 'ls arguments: un incendi, una inundació, un terremoto l' hi donan péu per escriure una obra y regalarla al públich del Odeon. Pero aquesta vegada ha deixat perdre un efecte, la presentació de 5 000 cadávers. ¡5,000 cadávers per 12 quartos! Hauria fet plé.

Los empedradores que treballan en lo Circo Ecuestre son uns artistes notables que tocan música de una manera molt original. Dimars van celebrar lo seu benefici alcansant grans aplausos.

S' anuncia 'l debut de M. y Mme. Américo del Hipódromo de Paris. Los anirém a veure y 'n dirém alguna cosa.

N. N. N

LAS MÁQUINAS D' AFEITAR.

COPIAS ESTRENADAS AB APLAUSO LA NIT DEL 8 DE JULIOL DE 1883. PER LA SOCIETAT CORAL HUMORÍSTICA LA TROMPETA. LLETRA DE EN FRANCESH COLL.—MÚSICA DE EN JOAN DURAN.

DUO.

Máquinas hi han que a los homes nos afeitan a repel, y molts que ja tenen pel crehuen que aixó tot son bromas. Cregueu que may ho han estat y per que tothom ho noti direm que sens dur bigoti molts cops nos han afeitat.

CORO.

Donchs no us dexeu enganyá' ni volgueu ja més sé tontos, cá...! cá...! cá...! que avuy dia tot son máquinas d' afeitá'.

Dilluns a una cantonada un americá del Clot esquillarnos va lo dot y part de la semmanada.

Per joyas los patacons varem cambiá y no veyam que 'l que diamants y or creyam fou quincalia y perdigons.

CORO.

Donchs no us dexeu enganyá' etc.

Hi ha una rifa y una embrolla que Hamburgo. nos ha enviat; los que bitllets han comprat may trehuen; tot queda a l' olla.

Prou varem gasterhi rals y, al veurer qu' era enganyifa vam dexarho. puig es rifa; pels tontos y carcama s.

CORO.

Donchs no us dexeu enganyá' etc.

L' altre dia un curandero lo doló 'ns volgué curá; vuit dias vá batallá sens que hi valgués son salero.

Y al final havém quedat ab lo mal y més apuros: sols va curarnos vint duros que haviam arreplegat.

CORO.

Donchs no us dexeu enganyá' etc.

Avants d' arribar á Llotja, á las voltas del encant, escoltant un xarlatan nos van afeitá 'l rel'ojja.

Perque 'lladres vam cridar hi havia allí una pandilla qu' á més d' escurarans l' ermilla; fins nos vo'ia pegar

CORO.

Donchs no us dexeu enganyá' etc.

Fernos guanyá un plet volia un que diu qu' es abogat y, al fi de tot, qu' ha guanyat es ell que res hi tenia

Seguint la *lley del embut*, y fent trampas d' altres menas, ell ha guanyat las cinquenass que nosaltres hem perduto.

CORO.

Donchs no us dexeu enganyá' etc.

No volgueu juga á la *Bolsa*, fadrinetes que 'ns escolteu, puig es un joch que veureu que las butracas espolsa.

Ab aixó, dexéuho está; no jugueu á *trotxe y motxe* que es joch que als uns fá aná ab cotxe y als altres fa ana: á captá'

CORO.

Donchs no us dexeu enganyá, etc.

Fent las cartas pretenia certa *bruixa* mais curá, y casi nos féu torná ximples ab sa gran mania.

Ab aixó, joves y vells no us feu fer las cartas are, que hi ha gent que viu encare de la llana dels clatells.

CORO.

Donchs no 'us dexéu enganyá' etc.

Sense que vaja de broma, així donchs queda probat que dexan ben afeitat certas máquinas al' home.

Pero es trist que tots veyém, que 'n lloch existeix tal manya, per tals máquinas Espanya, privilegi 'ns ne portem.

CORO.

Donchs no us dexéu enganyá, ni volgueu ja més sé' tontos que aquí Espanya tot son máquinas d' afeitá.

MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS D' HOMES CÉLEBRES.

Gortschakoff, lo canceller rus contava la següent anécdota:

Havia arribat aquell dia mateix á San Petersburgo y al asseurem á taula vaig trobar-me á faltar del infern del sobretodo una cartera ab trenta mil rublos en paper.

—Que vinga 'l director de policia.

Després de donarli coneixement del fet, me digué:

—Descansi: avants de 15 dias entraré en possessió de la cartera.

En efecte, quinze dias després recobrava la suma robada. La cartera no. 'L director de policia vá dir que 'l lladre per no comprometre's l' havia destruhida.

—Quina no seria la mèva sorpresa, quan alguns dias després, al ficarme la mà en una butxaca de la qual no m' havia recordat trobava intacte la cartera que jo creva m' havia sigut robada!

En ma vida hi pogüt comprendre com s' ho havia fet la policia per agafar al lladre imaginari y per ferli restituir una partida de diners que no havia robat.

A Milton van preguntarli un dia per quina rahó en certs païssos pot investir-se á un rey ab la corona als 14 anys, en tant que no se l' hi permet casarse fins á 16.

Lo poeta inglés vá respondre:

—Aixó depen de qu' es més fácil governar un regne que una dona.

Un dia van donar compte al rey Felip III que una dama molt coneguda en la Cort, havia mort tirada á terra pèl caball que montava.

—¿Caygué honesta? preguntá 'l rey.
—Honestissima, senyor.
—Llavors doném gracias á Déu.

ESQUELLOTS.

Segons hi vist anunciat per las cantonadas ja s' ha alsat la suspensió de las garantías.

La lley torna á imperar, y ara podrém...

—¿Qué?

—Dir mal del govern.

—¿Ay infelís! Lo govern mentres ab la ma dreta alsava la suspensió de las garantías, enviava ab la mà esquerra una circular á las autoritats encomanant que vigilin á la premsa y que á la primera relliscada, l' aplausonin.

Ab suspesas garantías clatelladas tots los dias; ab garantías alsadas tots los dias clatelladas.

Lo gobernador de Valencia ha disolt la música de Albaida; ¿perqué dirian?

Per una qüestió de *ordre públich*.

¿Qui sab! Potser los fusionistas al véure 'ls fagots, los prenian per trabuchs y s' espantavan.

Potser lo de l' *ordre públich* es una excusa.

¿Hi ha tants gobernadors aficionados á tocar lo violon á solol...

S' ha constituít á Barcelona una societát tauomá-quica ab lo titol de *Frascuolo*, que 's proposa donar cada any unas quantas corridas de novillos.

¿Fém una posta?

Quan s' hi volen jugar que avants de dos mesos hi haurá un' altra societát tauomáquica ab lo titol de *Lagartijo*?

Lo Sr. Rius y Tauler ha anat á passar uns quants dias al camp.

—¿Que no 's trova bè? preguntava un fusionista.

—Sí; pero com s' acostan las festas ha anat á agafar foras per posar primeras pedras.

Diumenje á Sant Gervasi van benehirse unas campanas, destinadas á l' iglesia de la Bona-nova.

Sigueren padrins los marquesos de casa Brusi.

Per lo tant de la campana grossa 'n dirán lo Brusi del dematí y de la xica 'l Brusi de la tarde.

La *Crónica* ocupantse del cos d' *ordre públich*:

«Lo cos d' *ordre públich* consta de 177 plassas, y segons los nostres informes no prestan servey més que de 70 á 80 individuos.»

De manera que hi ha casi las dos terceras parts del cos que ningú sab que fan ni ahont se fican.

Y 'n diuhen d' *ordre públich*.

¿Si al ménos fossen franchs y 'n diguessin de *desordre públich*!..

Ja s' ha publicat lo programa de las próximas firas y festas.

Dos ó tres primeras pedras, unas quantas iluminacions, un parell de coblas ampurdanesas... es á dir, lo de sempre.

Inauguració del hipódromo ab carreras de caballs y premis als que arribin primer al punt senyalat.

—¿Quin dia fan carreras de mestres d' estudi? preguntava un pobre mestre de minyons.

Inauguració del mercat de la Barceloneta y colocació de la primera pedra al de la dreta del Ensanche y al de Hostafranchs.

L' any passat vá colocarse la primera pedra al de la Barceloneta y vá inaugurar-se lo de sant Antoni.

De manera que aquests fusionistas no saben fer festa sense inaugurar ó posar la primera pedra á un mercat. Ya se ve. ¡Los hi agradan tant los tomáquets y las patatas!

En lo poble de Caeras (Tarragona) ha sigut nombrat jutje municipal un individuo que no sab llegir ni escriure.

Una pregunta: ¿Sab manejar l' embut?

Donchs ja n' hi ha prou; ja es home de lley.

En Fatarella (Tarragona) ha sigut nombrat fiscal uu tal Ramon Pascual Cantarella y tinent d' alcalde un tal Ramon Balcedre y Comá.

Aquestos dos individuos están presos y procesats en virtut de causa criminal per homicidi frustrat y feridas graves inferidas al metje D. Joan Garcia de Orovio.

D' aquests funcionarios si que no 'n dirán:—¿Quinas autoritats!

Sinó: ¡Quinas atrocitats!

Está malalt de alguna gravetat lo nostre estimat amic y company de redacció D. Joseph Dern.

També 'l nostre dibuixant D. Manel Moliné ha suferit una indisposició que sense ser grave l' hi ha impedit dibuixar lámina pèl present número.

Desitjem que l' un y per l' altre un prompte y complet restabliment.

Un eco dels bany.

Un banyista xixarello, capás de gastarse 'l sol avants de sortir, no fá més que escriure cartas á la seva mamá demanantli diners.

Cansada aquesta y veyent al seu fill pèl camí de la perdició, l' hi envia al seu germá gran per ferlo entrar á la rahó.

Lo germá gran envia un telégrama á la seva mare: «Exagerados temores. Pepe tiene aun reloj.»

Un retol que un amic mèu assegura haver vist en un *boulevard* de Marsella:

J. BELOUR.

Dentista de las bocas del Ródano.

En un periódich dels Estats-Units vá publicarse un anunci oferint un magnífich retrato del difunt president Garfield á tothom que enviés 50 centaús, (mitj duro).

Van comensar á ploure cartas y mitjos duros á casa del anunciant, qu' enviava un retrato molt semblant del difunt president, en la forma... de un sello de correus.

Un altre fet pèl istil:

«Al que envihi quatre rals, deya un anunci, se l' hi comunicaré un medi per escriure sense necessitat de tinta ni de ploma.»

Lo medi que comunicava l' anunciant era molt senzill. Deya:

«Tonto, escrigui ab llapis.»

QÜENTOS.

Cálcul:

—¿Sabs qu' á n' en Miró 'ls negocis no l' hi deuen anar prou bé?

—¿Vols dir?

—Vull dir.

—¿Has sentit contar alguna cosa?

—Res absolutament.

—¿Y donchs en que 't fundas?

—Jo t' ho diré: aquest dematí l' hi trobat y m' ha fet un gran saludo... y quan se rebaixa aixís...

Se parla de un subjecte que sempre diu mal dels altres.

—Sembla impossible exclama una senyora; sí, ningú diria que fòs tant aficionat á mossegar una persona tant ilustrada, un senyor tant sabi.

—¿Ah, senyora!... Per aixó mateix: mossega ab los caixals del seny.

Una mare porta á la seva filla, una nena de pòchs anys, al ofici per primera vegada.

La criatura no fá més que bellugarse y enrahonar á mitja véu...

—Calla l' hi diu, sa mare: á l' iglesia 's calla.

Y la nena respon, senyalant lo cor:

—Ay, ay... aquells d' allá bè cantan.

—L' Arturo, noy, quina ganga... Ha pescat una xicota que tè cinch sents mil duros.

—¿Jove?

—D' aquella manera; pero tè cotxe.

—¿Honrada?

—Déixatho corre: tè palacio y lo primer que ha fet sent casada, ha sigut enviar á buscar un arquitecto.

—¿Per construir?

—Per fer reparacions.

—¿Al seu honor?

Lo que son los fanfarrons. Y lo que son los fondistas.

S' entaulá en una fonda un heréu de fora ab més agallas que un roure. Lo fondista menjantse 'l ab la vista, l' hi digué:

—Mestre, 'us haig de prevenir una cosa.

—Diguéu ¿qué?

—Que 'l servey de aquí casa es una mica car.

—Déixéus de romanos y porteu lo que 'us demani.

—Buenc, no hi ha inconvenient; pero ja estéu previngut.

En acabant de menjar, demaná per pagá 'l gasto, y

'I mosso vá contarli dos plats de sopa, dos estufats, dos raccions de llús fregit, etc. etc., de tot n' hi conta-va dos.

—¿Cóm s' enten aixó? ¿Qué no saps que de cada cosa n' hi menjat un no més?

—Si; pero l' amo ja 'us ha previngut avants. Y ¿sábéu que diu lo dítxo? «Home previngut val per dos.» L' heréu vá quedarse ab un pam de nás.

TRENÇA-CAPS.

XARADAS.

I.

He atravessat sens quimera

primera:

es una llegum molt bona

segona:

y nota musical es

la tres.

Per si 'l car lector no hagués

la xaradeta acertat

nom de dona es poch usat

primera segona y tres.

UN POSSIBILISTA.

II.

Entre las vocals la *prima,*

segona en las consonats,

entre las solfas *tercera*

y dintre de mon cor *Total.*

LL. MILLÁ.

SINONIMIA.

Menjantse una *total*

dimecres en Pascual

tot duros va trobá

y un barret *tot* comprá.

CIUTADÁ PIRANDÓ.

ANAGRAMA.

—Qué *primera* aquest caudal

segona?

—De cap manera:

tú mateix sabs que 'm *tercera*

la meytat del capital.

J. M. F. DE PETITS.

ROMBO.

.....
.....
.....
.....
.....

Vertical y horizontal: 1.ª ratlla, una consonant.—2.ª, un número.—3.ª, unas plantas.—4.ª, Regió asiática.—5.ª, Objecte de cassa.—6.ª, Nom de dona.—7.ª, Una vocal.

PEPET SIMPÁTICH.

CONVERSA.

—Ahont vás Pepet tan cremat?

—A.... Rosa, adéu, que 'l tren m' escapa

—Bè; pero ahont vás?

—Entre tots dos ho havem dit... Barrina.

M. FERRER Y P.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7—Nom d' home.

1 2 3 4 2—Id. de dona.

6 5 4 7—Riu.

7 4 5—Liquit.

1 2 3—Nom d' home.

2 6 2—Id. de dona.

6 2 1—Una verdura.

UN BOMBISTA.

GEROGLIFICH.

∴
+ +
— — —
|
e e e e

VERBI-GRACIA.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- XARADA 1.ª—*Por-te-ra*
- ID. 2.ª—*Ca-mi-sa.*
- MUDANSA.—*Nata, Neta, Nota.*
- TRENCA-CLOSCAS.—*Picalqués.*
- CONVERSA.—*Tecla-Rosa-Ivo-Tano.*
- TERS DE SILABAS.—*MA TA RO
TA RI MA
RO MA NA*
- LOGOGRIFO-NUMÉRICH.—*Ramonet.*
- GEROGLIFICH.—*Pensa mal y no errarás.*

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

LUJO Y MISERIA.

Mientras los uns fan *festas* per gust, los altres han de fer *festas* per forsa.